

Mobilnost i kontakt.
Odnos njemačkog jezika, književnosti i kulture prema prostoru
jugoistočne Europe

Odjel za njemački jezik i književnost Sveučilišta u Zadru organizira godišnju konferenciju Udruženja germanista jugoistočne Europe (Südosteuropäischer Germanistenverband: SOEGV) pod nazivom *Mobilnost i kontakt. Odnos njemačkog jezika, književnosti i kulture prema prostoru jugoistočne Europe*. Prva, osnivačka konferencija, održana je u studenom 2007. godine u Sarajevu, Bosna i Hercegovina.

Ova međunarodna znanstvena trodnevna konferencija najveći je skup germanista održan u Zadru od osnutka Filozofskog fakulteta odnosno Sveučilišta u Zadru.

U radu skupa, koji će se od 20. do 22. studenog 2008. održati u Zadru (u hotelu "Kolovare") sudjelovat će, prema prihvaćenim referatima, 83 germanistica i germanista iz osam država odnosno s 24 germanistička instituta: Albanije (Tirana, Elbasan, Skadar), Bosne i Hercegovine (Sarajevo, Zenica, Tuzla, Mostar, Bihać), Kosova (Priština), Makedonije (Skopje, Tetovo), Crne Gore (Nikšić), Srbije (Beograd, Novi Sad, Kragujevac), Slovenije (Ljubljana, Maribor) i Hrvatske (Zagreb, Osijek, Rijeka, Split, Zadar) kao i gosti iz Austrije (Beč) i Njemačke (Leipzig, Bonn). Jezik konferencije je njemački.

Ovu međunarodnu znanstvenu konferenciju u četvrtak, 20. studenog 2008. u 9 sati, pozdravit će

1. prof. dr. sc. Slavija Kabić (uime Organizacijskog odbora i Odjela za njemački jezik i književnost Sveučilišta u Zadru),
2. dr. sc. Roman Luckscheiter, voditelj odjela "Germanistika i njemački jezik" (uime DAAD-a),
3. Dragomir Mišljenac, prof. (savjetnik gradonačelnika Grada Zadra za međunarodne i gradske veze – uime gradonačelnika Grada Zadra)
4. prof. dr. sc. Ante Uglešić, rektor Sveučilišta u Zadru.

Konferenciju će otvoriti predsjedavajuća Udruženja germanista jugoistočne Europe, prof. dr. sc. Neva Šlibar.

Uvodno, plenarno predavanje pod nazivom "Znanje i njegova primjena: određenje pojma, motivacija, perspektiva" održat će prof. dr. sc. Pavao Mikić.

U četvrtak, 20.11. 2008 (18.30-19.00) bit će predstavljen i zbornik radova s prve, sarajevske konferencije, pod nazivom: *Transformationsräume. Aspekte des Wandels in deutscher Sprache, Literatur und Kultur (Prostori transformacije. Aspekti promjene u njemačkom jeziku, književnosti i kulturi)*.

Tijekom konferencije bit će – u vidu izložbe – predstavljene germanističke publikacije (časopisi, zbornici i sl.) nastavnika i nastavnica sa zastupljenih germanističkih instituta objavljene u zadnje tri godine (2006-2008).

Glavni sponzor i druge po redu godišnje konferencije germanista jugoistočne Europe jest DAAD (Deutscher Akademischer Austausch Dienst – Njemačka služba za razmjenu visokoškolskih nastavnika) iz Savezne Republike Njemačke, a skup su sufinancirali: Sveučilište u Zadru, Zadarska županija – Grad Zadar (Upravni odjel za odgoj, školstvo, kulturu i šport Grada Zadra) i Austrijski kulturni forum iz Zagreba (kulturni predstavnik Republike Austrije u Hrvatskoj).

Organizacijski odbor:

- Dr. sc. Slavija Kabić, izv. prof. (Odjel za njemački jezik i književnost Sveučilišta u Zadru)
- Dr. sc. Goran Lovrić, doc. (Odjel za njemački jezik i književnost Sveučilišta u Zadru)
- Dr. sc. Svjetlan Lacko Vidulić, doc. (Odsjek za germanistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu)
- Mr. sc. Vedad Smilagić, viši asist. (Odsjek za njemački jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Sarajevu)

Podaci o konferenciji (program, lista sudionica/sudionika i info br. 5 na njemačkom jeziku; informacije na hrvatskom jeziku) mogu se naći pod:

URL: <http://www.unizd.hr> → Naslovna mrežna stranica Sveučilišta u Zadru

Teme konferencije, obznanjene u Pozivu za sudjelovanje s referatom (*Call for Papers*), i za današnje vrijeme su i simbolične (mobilnost i kontakt) i vrlo aktualne (bolonjska reforma visokoškolskog sustava na primjeru germanistike, prvi rezultati njezine provedbe, perspektive):

"Nikad prije kretanje i razmjena između osoba, zajednica i kultura nisu bilo tako jednostavni i sami po sebi razumljivi kao u vrijeme digitalnog protoka podataka,

ukidanja granica, internetskog bukiranja jeftinih letova. Međutim, tim vidljivije postaju, s jedne strane, stare i nove prepreke, a s druge strane povijesna dimenzija kretanja i razmjene. Upravo za velike dijelove jugoistočne Europe kretanje između jezika i kultura kao i multikulturno obilježje regije bili su sami po sebi razumljivi. Pri tome je kultura jezičnog govornog područja igrala značajnu ulogu. Oblikovanje i tumačenje tog odnosa podlijegalo je i podliježe određenim povijesnim okolnostima i potrebama, ono se kretalo između hegemonije i emancipacije, između izolacije i integracije, između nacionalne stilizacije prednacionalne povijesti i njezine manje projektivne rekonstrukcije.

Središnji aspekti tog odnosa, od druge polovice 20. stoljeća, migracije su stanovništva u potrazi za poslom, turizam i obrazovanje – u to spada i inozemna germanistika kao naše znanstveno područje. Cilj predstojeće konferencije je traganje za određenim centralnim dimenzijama tog burnog obostranog njemačko-jugoistočnoeuropskog spleta odnosa. Konferencija će se održavati u dvije glavne sekcije i jednom diskusijskom forumu. U dodatnoj, kulturno-znanstvenoj sekciji diskutirat će se o određenoj metodičko-teorijskoj perspektivi u razmatranju (inter)kulturalnog iskustva.

U okviru **lingvističke i jezičko-didaktičke sekcije** analizirat će se njemački jezik s gledišta *spособnosti mobilnosti i funkcije kontakta*. To konkretno znači istraživanje uzoraka difuzije i širenja riječi, uloge frazeologizama u različitim regionalnim i nadregionalnim, intertekstualnim, interdiskurzivnim, intermedijalnim, socijalnim ili interkulturalnim kontekstima. Prijaviti se mogu i referati o razmjeni među jezicima, prijelazu riječi u nove kontekste, nastanku novih kulturalnih prostora preko novih jezika. U to spadaju i jezično-politički, interkulturalni i kontrastivni aspekti glotodidaktike.

Književno-znanstvena sekcija usredotočit će se na književno posredovano iskustvo fizičke *mobilnosti* i na odnos prema iskustvu interkulturalnog *kontakta*. Tako shvaćeno iskustvo *putovanja* iz prostora jugoistočne Europe u njemački govorni prostor i obrnuto obuhvaća različite povijesne konstelacije (od vremena geopolitičkog preklapanja ovih prostora do razdvajanja u 20. st. i očekivanoj EU-integraciji u 21. st.), različite pobude za putovanje (od izgnanstva kao prisilnog putovanja do turizma kao hedonističkog oblika putovanja) kao i različite književne vrste (putopisi, putovanje kao građa ili tema fikcionalnih vrsta, itd.).

Kulturno-znanstvena sekcija razmatrat će teorijski kontekst, mogućnosti primjene, granice i moguće perspektive koncepta „kulture kao teksta“, koji je dao značajan doprinos etničko-antropološkom zaokretu u znanosti o književnosti i koji se temelji na razumijevanju kulture kao koda, a čiji se simbolički sadržaj mora dešifrirati (Clifford Geertz). Preuzimanjem etnoloških spoznaja u znanost o književnosti stvorena je svijest o književnim tekstovima kao medijima kulturnog samoprikazivanja, koji pružaju uvid u strategije „samoopisivanja“ koje koristi određena društvena zajednica.

U **sveučilišno-političkom forumu** razmotrit će se trenutačni razvoj i potencijali u području međusveučilišne *mobilnosti* studenata i nastavnika, kao npr.: dosadašnji rezultati po državama i germanističkim odjelima; regionalna suradnja-mobilnost; perspektive suradnje s njemačkim sveučilištima; manjkavosti i prednosti studija germanistike na preddiplomskoj (BA) i diplomskoj (MA) razini; ponuda i potražnja na tržištu rada u EU i izvan nje. 'Bolonjskom' temom konferencija će biti otvorena."

